

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoZm/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514207829
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Šiffalovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1514207829.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Šiffalovičovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiány Pastierikovej, v právnej veci žalobcu: Lawyer Company, občianske združenie, Palárikova 31, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 42 177 944, práv. zast. JUDr. Dagmar Matuškovou, advokátkou, Búdková 12, 811 04 Bratislava, proti žalovanému: H. B. O., K.. XX.XX.XXXX, O. E. K.. X, XXX XX O., zast. advokátskou kanceláriou Legium s.r.o., Bukureštská 3, 811 04 Bratislava - Staré mesto, IČO: 36 867 870, o zaplatenie 132.755,68 eur s príslušenstvom a odmeny zo zmenky a o žiadosti žalovaného o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/287/2014-85 zo dňa 16. decembra 2014, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava V, č.k. 3CbZm/287/2014-85 zo dňa 16. decembra 2014 **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žalovanému (odporcovi) oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní vedenom na súde pod sp. zn. 3 CbZm 287/2014 nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zmenkovým platobným rozkazom č.k. 4 Zm 128/2014-12 zo dňa 02.06.2014 súd uložil žalovanému, aby do 3 dní odo dňa doručenia tohto zmenkového platobného rozkazu zaplatil žalobcovi zmenkovú sumu 132.755,68 eur so 6 %-ným ročným úrokom od 31.03.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 442,52 eur a náhradu trov konania. Žalovaný podal proti vyššie uvedenému zmenkovému platobnému rozkazu včas námietky. Dňa 15.08.2014 bolo súdu doručené odvolanie žalovaného proti uzneseniu č.k. 3 CbZm 287/2014-22 zo dňa 18.07.2014, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok 7.991,50 eur za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia. V odvolaní žalovaný požiadal súd o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Súd prvej inštancie právne posúdil návrh žalovaného podľa § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poplatku s poukazom na skutočnosť, že pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov z hľadiska pomerov účastníka sú rozhodujúce najmä jeho majetkové a sociálne pomery, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Poukázal na to, že žalovaný je podľa výpisu z obchodného registra spoločníkom a konateľom v spoločnostiach AMENITY s.r.o., ARTREST s. r. o., aTRIOREAL, s.r.o., NASTAL s. r. o., VitaStyle s. r. o., VMR s. r. o., teda v uvedených spoločnostiach vlastní obchodné podiely. Skutočnosť, že je vlastníkom obchodných podielov a že vykonáva funkciu konateľov v uvedených spoločnostiach, súdu neuviedol; neuviedol ani hodnotu týchto podielov a príjem z tohto majetku, príp. príjem z výkonu funkcie konateľa. Vzhľadom na to, že žalovaný neuviedol jeho skutočné majetkové pomery, nie je možné posudzovať, či výška súdnych poplatkov, ktoré môžu žalovanému v konaní vzniknúť, by mu znemožňovala uplatňovanie, príp. bránenie svojho práva. Pre úplnosť súd uviedol, že nezaplatenie súdneho poplatku za podané námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu nie je v zmysle zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov sankcionované zastavením konania, a v prípade úspechu v konaní by mal žalovaný právo na náhradu trov konania. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie nemal preukázané, že by majetkové pomery žalovaného odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, keďže

existuje dôvodná pochybnosť o skutočných príjmoch žalovanému, preto súd žalovanému oslobodenie nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý uviedol, že neuvedenie skutočností vytykánych súdom, že je spoločníkom a konateľom spoločností AMENITY s.r.o., ARTREST s.r.o., aTRIOREAL s.r.o., NASTAL s.r.o., VitaStyle s.r.o., VMR s.r.o. nebolo účelové, išlo len o opomenutie, nakoľko žalovaný z predmetných spoločností doposiaľ žiadny príjem nemá, jeho účasť v nich je zväčša iba formálna a hodnota jeho obchodného podielu v týchto spoločnostiach - ak nejaká je - je zanedbateľná. Ďalej uviedol, že tieto spoločnosti v súčasnosti nevykonávajú žiadnu obchodnú činnosť, z ktorej by dosahovali príjmy. Týka sa to nasledovných spoločností:

AMENITY s.r.o. - uvedená spoločnosť nie je funkčná, v súčasnosti nemá konateľa a prebieha konanie o výmaze z obchodného registra,

aTRIOREAL s.r.o. - spoločnosť nevykonáva žiadnu činnosť, je v strate, žalovaný nemá z uvedenej spoločnosti žiadny príjem,

NASTAL s.r.o. - spoločnosť nevykonáva žiadnu činnosť, je v strate, žalovaný nemá z uvedenej spoločnosti žiadny príjem,

VMR s.r.o. - spoločnosť nie je funkčná, v súčasnosti nemá konateľa a prebieha konanie o výmaze z obchodného registra.

Zvyšné dve spoločnosti sú činné, avšak vzhľadom na krátku dobu podnikania sa nachádzajú v strate a nevytvárajú významný zisk. Jedná sa o nasledovné spoločnosti:

ARTREST s.r.o. - za posledné zdaňovacie obdobie roku 2013 dosiahla daňovú stratu vo výške 69589,55 eur. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že z tejto spoločnosti dosiahol v období január až júl príjem v súčte 2.397,85 eur, t.j. 342,55 eur mesačne (odôvodnenie vyvoláva dojem, akoby žalovaný dosahoval príjem 2.397,85 eur mesačne, čo však nie je pravda),

VitaStyle s.r.o. - ide o spoločnosť, ktorá vznikla v januári 2014, žalovaný nadobudol obchodný podiel v tejto spoločnosti 19.7.2014 a nemá z tejto spoločnosti žiadny príjem. Z týchto dôvodov spoločnosť zatiaľ nepodávala žiadne daňové priznanie. Vzhľadom na začiatok podnikania tejto spoločnosti sa táto nachádza v daňovej strate, prvé daňové priznanie za rok 2014 bude spracované do 31.3.2015. Listinné dôkazy preukazujúce uvedené skutočnosti žalovaný doložil súdu dodatočne podaním doručeným súdu dňa 10.06.2015.

3. Vzhľadom na to, že napadnuté uznesenie je rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka, žalovaný navrhol postup sudcu podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, tak aby sudca odvolaniu vyhovel a priznal mu úplné alebo čiastočné priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Pre prípad, že sudca okresného súdu nemieni tomuto odvolaniu vyhovieť, navrhol, aby odvolací súd rozhodol uznesením tak, že zmení napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že žalovanému priznáva oslobodenie od súdneho poplatku v plnom rozsahu, alternatívne zmení napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že žalovanému priznáva čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku vo výške priznanej podľa úvahy odvolacieho súdu.

4. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „CSP“), po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, dospel k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie je vecne správne, preto je potrebné ho potvrdiť.

5. Podľa § 470 ods. 1 - prechodné ustanovenia - CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

6. Podľa § 471 ods. 2 CSP, konania o zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom rozkaze začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

7. Ustanovenie § 471 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> explicitne zakotvuje princíp, podľa ktorého sa konanie o zmenkovom platobnom rozkaze a šekovom platobnom

rozkaze začaté za režimu Občianskeho súdneho poriadku (starého procesného režimu) dokončí podľa tohto režimu aj za účinnosti nového procesného režimu. Odôvodnené je to vždy v prípadoch, ak zákonodarca určitý inštitút z právneho poriadku vypúšťa a je logické, že začaté konania ohľadne tohto inštitútu sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov. Keďže inštitút zmenkového platobného rozkazu upravený v § 175 Občianskeho súdneho poriadku (OSP), bol z Civilného sporového poriadku vypustený, je potrebné aplikovať na konanie s poukazom na § 471 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> starý procesný režim, avšak len na inštitút zmenkového platobného rozkazu.

Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné v konaní mimo inštitútu zmenkového platobného rozkazu postupovať podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, keďže ide o inštitúty, ktoré sú upravené novým procesným poriadkom a nie je dôvod na aplikáciu starého procesného režimu. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného proti uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov, postupoval podľa príslušných ustanovení CSP.

8. Súd prvej inštancie návrh žalovaného právne posúdil podľa ust. § 138 ods. 1 OSP, podľa ktorého, na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

9. Súd prvej inštancie pri posúdení dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov správne postupoval jednak z hľadiska toho, či sa zo strany žiadateľa nejedná o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné bránenie práva, jednak z hľadiska posúdenia pomerov žalovaného, ako aj výšky súdneho poplatku a povahy nároku. Odvolací súd sa stotožnil s jeho záverom, že nemal za preukázané, že by majetkové pomery odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

10. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že aj nový procesný poriadok upravuje inštitút oslobodenia od súdnych poplatkov obdobne v ustanovení § 254 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery strany.

Z dôvodu, aby inštitút súdnych poplatkov neprimerane nezasahoval do práva na súdnu ochranu, procesné poriadky upravujú možnosť individuálneho oslobodenia od súdneho poplatku. Na to, aby súd mohol strane priznať oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok, musia byť kumulatívne splnené dva zákonné predpoklady:

- podanie návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku a
- pomery strany odôvodňujúce oslobodenie od súdneho poplatku.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/391/2009: „Súd rozhoduje o priznaní alebo nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku výlučne na návrh účastníka konania, t.j. nerozhoduje o tejto otázke z úradnej povinnosti, ex officio. Je preto na účastníkovi, aby predložil k žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov všetky doklady, ktoré podľa jeho mienky sú dôležité pre takéto rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že účastník konania - žiadateľ o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov - nesie dôkazné bremeno a je povinný preukázať všetky okolnosti dôležité pre rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov. Je preto v záujme účastníka konania - žiadateľa, aby svoje osobné, majetkové a zárobné pomery preukázal. Pri nepreukázaní osobných, majetkových a zárobných pomerov súd nemôže rozhodnúť inak, ako oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznať.“

11. Je na úvahe súdu, ako všeobecne nastavené kritérium „pomerov strán“ vyhodnotí po zohľadnení podrobnejších kritérií, pričom ide najmä o majetkové, zárobné, sociálne, zdravotné a iné pomery strán. Úlohu zohráva aj povaha uplatňovaného nároku a výška súdneho poplatku. (R109/2001)

12. Z dokladov tvoriacich obsah spisu súdu prvej inštancie mal odvolací súd jednoznačne preukázané, že odvolateľ, t.j. žalovaný, v prvoinštančnom konaní žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť svojej žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov ani dodatočne predloženými listinnými dôkazmi, preukazujúcimi, že zo spoločností, v ktorých je spoločníkom a konateľom nemá žiaden príjem. Odvolací súd poukazuje na majetkové pomery žalovaného, ktorý v „Tlačive pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov“ okrem iných údajov uviedol, že okrem dvoch bankových úverov, hypotekárny úver vo výške 82.984,80 eur s mesačnou splátkou 500,- eur a americkú hypotéku vo výške 49.790,90 eur, ktorý banka vypovedala

pre neschopnosť splácania, má dve peňažné pohľadávky, a to vo výške 284.320,23 eur a 43.152,09 eur a vlastní záhradnú chatku s pozemkom. Okrem majetkových, sociálnych, finančných pomerov uvádzaných žalovaným v tlačive zohľadnených aj súdom prvej inštancie pri rozhodovaní, odvolací súd posúdil aj pomer výšky vyrubeneho súdneho poplatku za námietky, ktorý predstavuje sumu 7.991,50 eur a povahu nároku. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že v danom prípade išlo zo strany žalovaného o zrejme bezúspešné bránenie práva, nakoľko Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd rozsudkom z 12. septembra 2017, č.k. 2CoZm/121/2015-337 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V z 27. mája 2015, č.k. 3CbZm/287/2014-152, ktorým súd prvej inštancie ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz z 2. júna 2014, č.k. 4Zm/128/2014-12, priznal žalobcovi náhradu trov námietkového konania vo výške 2.434,55 eur, ako aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému. Najvyšší súd SR uznesením č.k. 3Obdo/17/2019 zo dňa 15. apríla 2019 omietol dovolanie žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu.

13. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nemal za preukázané splnenie takých podmienok, ktoré by odôvodňovali oslobodenie žalovaného od súdnych poplatkov.

14. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/287/2014-85 zo dňa 16. decembra 2014 s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

17. Toto uznesenie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).